

EXPRES CODZIENNY

10 gr

Piątek 19 marca 1937 r.

Hołd pamięci Wodza Narodu

oddajmy w tradycyjny dzień Jego Imienia

Pochodów nie będzie w dniu dzisiejszym, jako jeszcze przed laty bywało, gdy w hi-

stórczym palacu Belwede- tu patrzył na nas żywym okiem i oazał nas ciepłym

ramieniem. On właśnie, Nie- podległości naszej twórcą,

Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski.

Nie będzie marszów legio- nowych na ulicach stołecz- nych słyhać, ani pieśni, ani równego kroku dzieciątek i siostry pielgrzymów, idących do Niego z hołdem.

Dziś Imienia Wielkiego swego Budowniczego uczył Naród Polski wśród ciszy do- stojnej, bo zbyt jeszcze żywo w pamięci jego tkwią śmier- telne mury, na których spo- dzęły szczątki Wodza, ucho- dząc do wieczności ciszy kró- lewskiej na Wawelu.

Zamiast dźwięków tub i bębnow, zamiast dźwięków prostych żołnierskich pieśni, załomotały silniej serca pol- skie, które tak głęboko Wodza swego ukochały i które tak całkowicie uznały Jego Wiel- kość.

Józef Piłsudski żyje wśród nas i żyć będzie w sercach tych, którzy po nas przyjdą. Cześć Go będą tak długo, jak długo dzieci w szkołach podhy- lać się będą nad księgami hi-

storii naszej i czytać w niej dzieje naszej Niepodległości i utworzenia wielkiej, mocar- stwowej Polski.

Bo, Polska Niepodległa i to Piłsudski, to dzieło Jego pracy i życia Jego dzieło!

Dwa lata upłynęło wkrótce od śmierci Wielkiego Marszał- ka. W ciągu tych dwóch lat kroczyliśmy wydeptanymi przez Niego drogami i z całym przekonaniem stwierdzić mo- żemy, że wyszło to na użytek zarówno Państwu całemu, jak i wszystkim nam, obywatelom. Zbudowany przez Niego gmach naszej potęgi umocnił się, szacunek dla naszego Na- radu, wykuty szabłą Jego, stał się świętym obowiązkiem, a nie formą zdawkowej kurtoazji.

Skoro zatem doświadczenie dwóch lat przekonało nas do złożonej Narodowi w testa- mencie ideiologii Wielkiego Marszałka, to ślubować musi- my, że pójdziemy za nią dalej i zbudujemy Mu pomnik naj- większy, żywy — Rzeczpospo- litą Siły, Potęgi i Wielkości.

Groźne rozruchy w Walencji

PERPIGNAN. — Od kilku dni krążyły pogłoski o poważ- nych i krwawych zajściach w Walencji. Nota oficjalna Mi- nisterstwa Spr. Wewn. poda- je b. ogólnikowe wyjaśnienie. Do stłumienia rozruchów użyto sił zbrojnych, które musiały walczyć przeciwko organizacjom anarcho-syndy- kalistycznym. Już po zajściach anarchiści ogłosili ogólną mobilizację.

przeciągając środki komunika- cyjne, zajmując punkty stra- tegiczne i przygotowując się do walnej rozprawy.

Do stłumienia tych ponow- nych rozruchów użyto gwar- dii narodowej, tudzież policji, która opanowała sytuację i przywróciła porządek. Liczba ofiar nie jest podana do wiadomości publicznej, jest jed- nak b. wielka.

Strajk górników zażegnany Kongres przyjął orzeczenie arbitrażowe

W środę o godz. 17.30 roz- począł się w Katowicach kon- gres radców zakładowych, zwołany przez międzyzwiąz- kową komisję porozumiewaw- cza.

Na kongres przybyło około 200 radców zakładowych ze Śląska. Obecnych było rów- nież kilku delegatów z Zagłę- bia Dąbrowskiego.

P. Król w imieniu komisji międzyzwiązkowej złożył spra- wozdanie dotyczące orzecz- nia komisji arbitrażowej w sprawie uregulowania plac t. zw. wozaków i dzionkarzy.

Mówca podkreślił, że orze- czenie to miało pewne braki i niejasności, które mogły spowodować w niektórych

wypadkach pogorszenie obec- nego stanu rzeczy.

Z tego powodu związek zwró- cił się do p. wojewody ślą- skiego. W wyniku tej inter- wencji komisja arbitrażowa wydała wyjaśnienie swych or- zeczeń, powodowało to zmia- nę sytuacji.

Następnie rozpoczęła się dyskusja, w której zabierali głos kilkunastu mówców.

M. in. przemawiał b. poseł Stańczyk, który wezwał obec- nych do głębokiego zastano- wienia się, czy chwila dzisiaj szał nadaje się do rozpoczęcia akcji strajkowej.

W końcu uchwalono nastę- pującą rezolucję:

„Kongres wydziałów rad załogo- wych stwierdza, że regulacja plac wozaków i dzionkarzy nie może w całej pełni zadowolnić robotników. Jednakże, biorąc pod uwagę, że wyjaśnienie do orzeczenia komisji arbitrażowej gwarantuje wozakom i dzionkarzom obecne place, poza tym poważnej części tych robotni- ków podwyższa zarobki, kongres przyjmuje orzeczenie komisji po- jednawczej i arbitrażowej do za- twierdzającej wiadomości”.

Powyższa rezolucja przyję- ta została większością głosów. Po przegłosowaniu rezolucji przewodniczący zamknął obra- dy.

Rezolucja w sprawie przy- stąpienia do strajku nie zosta- ła zgłoszona.

Krwawa bitwa w Paryżu

Kilkaset ofiar starcia manifestantów z policją

PARYŻ. Rząd wydał energicz- ne zarządzenia celem wy- świetlenia dokładnego przebie- gu zajść w Clichy

Minister spr. wewn. Dormoy wdrożył dochodzenie celem u- stalenia odpowiedzialności, a w szczególności dokładnego o- kreślenia okoliczności, wśród których doszło do użycia broni przez policję.

Przed ogłoszeniem wyników dochodzenia nie da się dokład- nie ustalić przebiegu starcia. Relacje poszczególnych dzien- ników różnią się bardzo zna- cznie.

Jedynie prasa komunistycz-

na twierdzi, że policja pierw- sza użyła broni i to bez przewi- dzianego ustawa ostrzeżenia przez trebaczy.

Socjalistyczny „Populaire” przypisuje zajścia prowokacji, podczas gdy prasa prawicowa wskazuje, że wszystkie strzały padły z grupek manifestantów.

Zdaje się nie ulegać wątpli- wości, iż kontromanifestacja przeciwko zebraniu „francus- kiej partii społecznej”, była zorganizowana przez paryski komitet „frontu ludowego” przy poparciu rady miejskiej.

Wygląd miejsca starcia świadczy, iż incydenty miały bardzo poważny charakter.

Gmach merostwa, kamienica, w której mieszka mer oraz szereg innych domów noszą ślady kul.

Bilans tragicznych wyda- rzeń w Clichy przedstawia się jak następuje: 5 zabitych, 87 ciężiej rannych, przebywają- cych w szpitalu i około 250 lekko rannych, którzy po na-łożeniu opatrunków powrócili do domów.

Szczególnie duże ofiary po- niosła policja. 157 policjan- tów zostało rannych, przy- czym 80 policjantów tak po- ważnie, iż zmuszeni byli przer- wać służbę.

Ponadto odniosło ran 84

żołnierzy gwardii lotnej i gwardii republikańskiej. Stan dwóch gwardzistów jest dość ciężki. Liczba rannych mani- festantów nie przekracza 80.

W sumie więc zajścia w Cli- chy spowodowały śmierć 5 o- sób, a poza tym przeszło 300 osób odniosło rany.

Wczoraj agencja Havasa opublikowała komunikat, za- pręczający wiadomościom roz- powieszczanym za granicą, jakoby premier Blum zamie- rzał podać się do dymisji, raz jakoby zarządzono specjalną ochronę budynków rządowych i mieszkania Bluma.

Znów płynie węgiel za granicę

Likwidacja zatargu w górnictwie

Strajk górników został niemal w ostatniej chwili zażegnany. Dzięki powtórnemu zebraniu się komisji arbitrażowej i wydaniu nowego orzeczenia zostało umożliwione kompromisowe rozwiązanie.

Kongres rad załogowych okazał jak najdalej idące ustępstwa i przyjął orzeczenie. Tylko dzięki pojednawczemu stanowisku kierowników organizacji zawodowych uni-

knęliśmy strajku w górnictwie.

Obrady były bardzo burliwe, gdyż odbywały się niejako przy akompaniamencie strajków okupacyjnych w dwóch kopalniach. Górnicy byli ponadto rozgoryczeni nieustępliwością baronów węglowych. Udało się jednakże zażegnać niebezpieczeństwo wybuchu nowego zatargu.

Orzeczenie komisji arbitrażowej nie załatwia jeszcze jednej z najważniejszych spraw, a mianowicie czasu pracy w

górnictwie i niezmiennych stawek płac. Wobec tego, że sprawa ta ma być ostatecznie załatwiona w najbliższych dniach w Izbach Ustawodawczych kongres rad załogowych na onegdajszym posiedzeniu sprawy tej jeszcze nie poruszał.

Istnieje ogólne przekonanie,

że skrócenie czasu pracy zostanie przez Rząd załatwione po myśli górników.

Wobec tego, że groźba strajku minęła, wydano natychmiast zarządzenia o przywróceniu eksportu węgla. Koleje zaczęły już wczorajszej nocy normalne ładunki, kierując pociągi do Gdyni.

Lot dokola świata

OAKLAND (Kalifornia). Lotniczka Amelia Earhard wystartowała do lotu dokola świata.

Aresztowania komunistów w Sofii

Elementy komunistyczne w Sofii, w związku z mającymi się odbyć wyborami, zapowiedziały urządzenie demonstracji w mieście i okolicach. Po liczba aresztowała już 30 komunistów, organizatorów demonstracji.

Uroczą gangsterka rabowała pod terrorem dzieciennego rewolweru

Już od tygodni policja nowojorska poszukiwała ładnej eleganckiej kobiety, która z bezczelnością godną „znakomitego” gangstera ograbiła restaurację i lokale rozrywkowe. Trzymiała się w swej „pracy” raz opracowanej metody, która zdawała się być niezawodna. O tej porze dnia, gdy ruch w tego rodzaju zakładach był słabszy, przed lokalem zatrzymało się auto, z którego wysiadła elegancka kobieta w czerni. Młoda kobieta wchodziła do lokalu i z całym spokojem podchodziła do kasj. Zwracała się do kasjera z jakimś pytaniem i zanim ten zdolał odpowiedzieć, wyciągała rewolwer i przytłumionym, ale energicznym głosem, żądała, aby wydał jej zawartość kasy.

W ani jednym wypadku przerażony kasjer nie odważył się stawić oporu gangsterce, a

zanim zdolał wszczać alarm, przestępczyni znikła już w swoim aucie.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni policji zakomunikowano o czterech podobnych rabunkach. W jednej z chińskich restauracji mieszczących się na Broadwayu nie mający o niczym pojęcia Murzyn, który pracował tam w charakterze portiera, otworzył nawet przed nią z szacunkiem drzwiczki jej samochodu.

W końcu bezczelnej przestępczyni podwinęła się noga. Pewnego dnia kasjer jednej eleganckiej restauracji został sterroryzowany przez kobietę w czerni jak ją już nazywały dzienniki, gdy nagle do lokalu weszło liczniejsze towarzysztwo. Podczas gdy gangsterka

odwróciła głowę, chcąc przyrzec się przybyłym, przytomny kasjer ujął ją za rękę, w której trzymała rewolwer, i wszczał alarm. Z miejsca zbiegła się służba i goście, którzy przekazali przestępczynię mimo jej gorących próśb policji.

Okazało się, że jest to 25-letnia Norma Parker, która przed pewnym czasem przybyła z Nowego Orleanu do Nowego Jorku, gdzie znalazła posadę w charakterze kelnerki. Za raz po objęciu pracy doszła do przekonania, że łatwiej zarobi, jeśli zajmie się ograbianiem kas restauracyjnych.

Pomimo, że jej „narzędziem pracy” był dziecięcy rewolwer, którym nikomu nie mogła wyrządzić krzywdy, czeka ją surowa kara.

Zbrodnia zamaskowanych bandytów

Dwaj zamaskowani bandyci napadli na lokal filii Polskiego Banku Ludowego w Pierzchowicach, pow. sztumskiego.

Bank znajdował się w mieszkaniu gospodarza Lemkowskiego, zarządcy filii. Lemkowski został zabity, żona jego jest ciężko ranna.

Bandyci wśród komunistów skazanych na długoletnie więzienie

Zakończył się w Białymstoku dwudniowy proces 24 komunistów, którzy uprawiali w Czarnej Wsi i okolicy działalność wywrotową, hamując normalny bieg pracy w tartakach, terroryzując spokojnych robotników, rozbijając legalny ruch zawodowy i agitując przeciwko Państwu.

Wśród oskarżonych znajdowali się m. in. trzech bandyci: Opacki, Chłabicz i Romańczuk (dwaj pierwsi niedawno skazani za śmierć, trzeci na bezterminowe więzienie za na-

pad na leśniczówkę i plebanię w Złotej i Czarnej Wsi). Zostali oni tym razem skazani po 8 lat więzienia każdy.

Pozostałych oskarżonych skazano: dwóch po 8 lat, 3-ch po 6 lat, jednego na 4 lata, 2-ch po 3 lata więzienia, dwóch u niewinniono.

Część oskarżonych, skazanych na 2 lata więzienia zwolniono, ponieważ jednym wymiar kary został zawieszony, a innym darowany, wobec ich nieświadomości i okazanej skruchy.

Pierwszy nocny bank powstać ma w Paryżu

Pewien bankier paryski nosi się z zamiarem nie zamykania swej instytucji kredytowej na noc i dzięki temu utworzyć pierwszy nocny bank na świecie. Celem tego przedsięwzięcia byłoby umożliwienie klientom załatwienia spraw bankowych poza zwykłymi godzinami biurowymi. Również i kredyt byłby udzielany nocną porą.

Plan ten szczególnie obecnie, gdy stoi się przed otwarciem wystawy światowej w Paryżu i gdy liczy się ze wzmocnieniem życia nocnego stolicy Francji, wzbudził powszechnie zainteresowanie. Nie wiadomo tylko, czy władze wydadzą pozwolenie na otwarcie tego szczególnego banku.

Organizacja kościoła w Abisynii

Turyńska „La Stampa” donosi, że w obszarze każdego gubernatorstwa cywilnego Etiopii ma zostać utworzony wikariat apostolski. Addis Abeba ma być siedzibą stałego nadzwyczajnego delegata apostolskiego. Na stanowisko to ma być mianowany obecny arcybiskup Rodosens-Castellani.

Dziewczynka utopiła koleżankę

Niezwykły wypadek zemdlała miała miejsce we wsi Zawada, pow. radomskiego. 10-letnia Marianna Prokopczyk, idąc do szkoły ze swą koleżanką Janiną Gil, zepchnęła ją w pewnym momencie z kładki do rzeki. Gilówna nie umiała pływać, utonęła.

SKŁADAJCIE OFIARY NA Fundusz Obrony Morskiej

Z obrad komisji budżetowej Sejmu

Wczoraj obradowała w Sejmie komisja budżetowa nad rządowym projektem ustawy w sprawie zamiany obligacji państwowych, samorządowych oraz gwarantowanych przez Skarb Państwa, a wystawionych w walutach obcych, na walutę polską.

Projekt rządowy referował pos. Hutten-Czapski, który wysunął przeciwko niemu szereg zastrzeżeń.

CHCESZ
SIĘ
USMIAĆ
KUP
„WESOŁE
WIADOMOŚCI”
Cena 10 gr.

Wybuchy bomb w Jerozolimie

JEROZOLIMA. — Na placu publicznym rzucono 4 bomby na 3 kawiarnie arabskie. Wybuchy raniły 27-ciu Żydów i Arabów, a między nimi policjanta i czworo dzieci.

W Webronie Arabowie przecięli linie telefoniczne, przerywając komunikację Jerozolimy z okolicą.

Po zamachu, popełnionym w śródmieściu, nastąpiły w godzinę później, dwa inne.

Bomba rzucona przez okno

szybko jadącego samochodu, wybuchła w dzielnicy arabskiej, w pobliżu bramy, prowadzącej do starego miasta. Trzech Arabów zostało ranionych.

Druga bomba rzucona została na taras kawiarni, w dzielnicy Pomena. Poruszenie wśród ludności i zaostrożenie stosunków arabsko-żydowskich jest bardzo wielkie. Władze bezpieczeństwa prowadzą śledztwo.

Strajk demonstracyjny w Paryżu

PARYŻ. — Wczoraj rano za znaczyło się w Paryżu znaczne osłabienie ruchu ulicznego.

Stosownie do deklaracji strajkowej Generalnej Konfederacji Pracy, kolej podziemna i autobusy nie funkcjonują. Taksówki krążyły po mieście do godz. 7-ej rano.

Na ulicach widać licznych

przechodniów, spieszących do pracy. Pracownicy użyteczności publicznej i urzędnicy są na swych posterunkach.

Kolej podziemna i autobusy zostały uruchomione o godzinie 11-ej celem umożliwienia pracownikom korzystania z nich, gdy będą udawać się na miejsce pracy w południe.

Organizacja miejska O. Z. N. w Łodzi została utworzona na uroczystym zebraniu

Dnia 17 b. m. odbyło się pierwsze zebranie organizacji miejskiej Obozu Zjednoczenia Narodowego w Łodzi.

W pięknie udekorowanej barwnymi narodowymi salami zgromadzili się przedstawiciele wszystkich sfer społeczeństwa łódzkiego. Za stołem prezydiatnym ustawiono piękne popiersie Marszałka Piłsudskiego, po bokach którego widnieją portrety Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Śmigłego-Rydza.

Z ramienia władz centralnych Obozu Zjednoczenia Narodowego przybył przewodniczący organizacji miejskiej prezydent m. st. Warszawy min. Starzyński, oraz pos. Snopczyński.

Zagajając zebranie, prez. m. Łodzi M. Godlewski wygłosił przemówienie, wskazując, że „zebranie dzisiejsze ma zdecydowanie ujawnić swą wolę służenia Polsce w myśl zasad, wyrażonych przez Marszałka

Śmigłego-Rydza i zawartych w deklaracji plk. Koca i przyłożyć całe swe siły i możliwości, aby — powtarzając słowa pana plk. Koca — wyprowadzić kraj na drogę bardzo ubitą i pewną”.

Prezydent Godlewski powołał do stołu prezydiatnego pp. ks. kanonika Orłowskiego, Lewandowskiego, Czaplińskiego i jako sekretarza p. Kalinowskiego, po czym poprosił na mównicę p. prezydenta Starzyńskiego, powitanego długotrwałymi oklaskami i brawami.

Prezydent Starzyński wygłosił dłuższe przemówienie, w którym szeroko rozwinął tezy zawarte w deklaracji plk. Koca, podając zasady organizacji O. Z. N.

„Wierzmy głęboko — zakończył mówca — że nastąpiła obecnie chwila, kiedy każdy z nas bez porozumienia się wzajemnego, przeżywając to

wszystko, co się działo w Polsce ostatnimi laty, dochodzi do tego samego przekonania, że tylko w tak wielkim skupieniu, jak Obóz Zjednoczenia Narodowego, możemy sprostać tym zadaniom, jakie historia przed nami stawia”.

Następnie kolejno zabierało głos kilku mówców, składając oświadczenia i akcesy imieniem sfer polskiego kupiectwa i sfer gospodarczych, rzemiosła chrześcijańskiego.

Trzej ostatni mówcy przemawiali jako reprezentanci robotniczej Łodzi.

Na prezesa ośrodka łódzkiego został powołany inż. Michał elis, wiceprezesami — dr. Tocherman, prez. Kopeczyński, Apollonia Rybicka, sekretarz — Janowski, skarbnik — nac. Chwalbiński, oraz członkowie: sen. Algajer, pos. Wadowski, prezydent m. Łodzi Godlewski, inż. Oskar Gross, prez. Fiedler i prezes, Raabe.

Wesoły kącik

Prezent na trzy osoby

Jegomość w średnim wieku stał przy bufecie barowym, stalował kieliszek za kieliszkiem i przy każdej kolejce przepijał sam do siebie:

— Twoje zdrowie Józiu!

Nie ulegało wątpliwości, że jest dzisiejszym solenizantem i że w braku towarzystwa sam pije swoje zdrowie.

Widocznie zauważył, że go obserwują, bo przy dziesiątej kolejce odstawił kieliszek i zwrócił się do mnie.

— Pan szanowny pewno się dziwi, że ja tak sam swoje zdrowie piję? I pewno pan myśli, że jestem samotnym człowiekiem, który nie ma życzliwej duszy na świecie? Otóż tak nie jest. Mam swój dom, mam żonę, mam dorosłego syna i nawet synową też mam.

— Więc dlaczego pan tak samotnie obchodzi swe imieniny?

— Bo, uważa pan, rodzina się rozleciała. Kolacja w domu jest przygotowana, że proszę patrzeć, ale nikogo do kolacji nie ma.

— Pokłócili się?

— Coś w tym rodzaju. O prezent uważa pan, się rozeszło. Bo u nas jest tak. Ja się nazywam Józef, a moja żona Józia. Syn też ma na imię Józef i jeszcze się na dodatek za kochał w Józii.

Takim sposobem mamy w domu dwóch Józefów i dwie Józefy.

Na świętego Józefa, jak sobie zaczniesz składać życzenia, to czasem końca nie ma.

Bo najpierw ja życzę żonie, a potem ona mnie. Potem syn nam życzy, a my jemu. Potem synowa mnie życzy i żonie, potem ja jej...

Mówię panu, czasem to się człowiek tak zakręci, że już nie pamięta, komu życzył, a komu jeszcze nie...

Ale z życzeniami to jeszcze pół biedy. Najgorzej mnie bolało, że rokrocznie jestem bity i kopany z prezentem. Bo, uważa pan, oni się rok w rok składali i kupowali mi wspólny prezent. Jakiś szalik, czy rękawiczki. A ja dla każdego z osobna musiałem oddzielnie kupić. Trzy prezenty naraz.

Więc złość mnie brała, że jestem pokrzywdzony i w tym roku powiedziałem sobie: dokończ tego! Oni mi jeden wspólny prezent kupują, to ja im też jeden wspólny kupię. Jeden dla trojga.

Ale co tu takiego kupić? Żeby się o ten prezent naturalnie nie pokłócili, bo ja kłótni w rodzinie nie lubię.

Myslałem, myślałem i nie wymyślić nie mogłem. Dopiero kolega mi poradził.

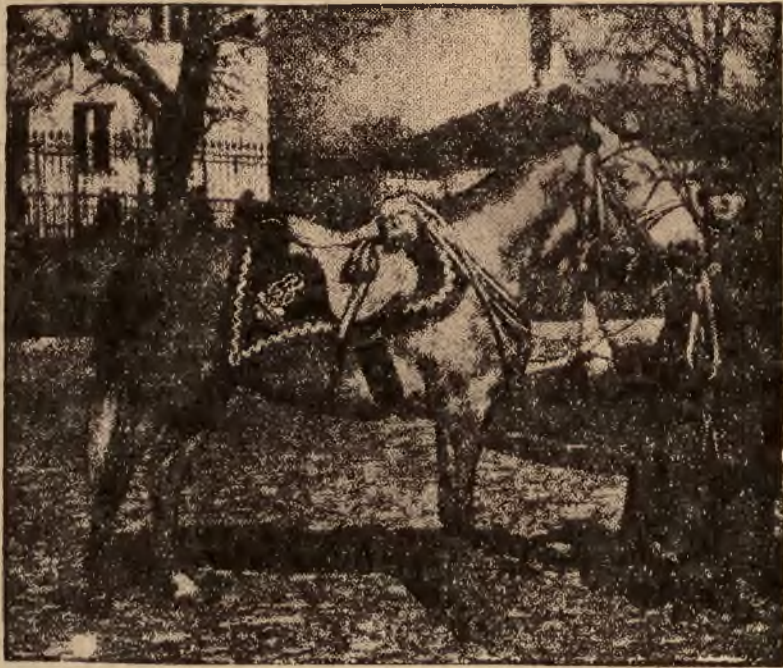
— Znam jednego faceta, który ma węża do sprzedania. Na trzy osoby to jest najlepszy prezent. Bo się będą bali do niego podejść, żadne go do niego nie zechce wziąć, więc się o niego nie pokłócą. Zgoda będzie na pewno.

Spodobała mi się ta myśl. Kazałem węża do domu odebrać.

Przychodzę do domu, a tu żona płacze, synowa płacze, a syn ze mną nie chce gadać.

Ja im tłumaczę, że specjalnie taki prezent wykombinowałem, żeby się o niego nie mogli pokłócić i żeby zgoda była w rodzinie.

Ale oni wszyscy na mnie, że jestem pijak, łajdak, święto ro

Koń arabski z rzędem, ofiarowany Marsz. Śmigłemu Rydzowi w dniu Imienin przez ludność Ziemi Brzeżańskiej.

PHILIPS, KOSMOS, RADIONE, CAPELLO, NATAWIS, THOMSON, TYTAN, ECHO, na zamówienie, mały tygodnik, MAZOWIECKA I, TEL. 308-86

Strajk okupacyjny w „Europie”

Towarzystwo Ubezpieczeń „Europa”, w związku z ogłoszeniem likwidacji tego Towarzystwa, przyznało pracownikom w wyniku przeprowadzonych rokowań odpłatność w wysokości jednomiesięcznej pensji za każdy rok pracy. Odpowiednia uchwała została zatwierdzona przez Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń.

Wobec tego, iż dnia 31 marca b. r. wchodzi w życie wypowiedzenia całego personelu, Związek Zawodowy Pracowników Ubezpieczeniowych wystąpił do dyrekcji Towarzystwa „Europa” z żądaniem wypłaty odpraw. Wówczas okazało się, że Towarzystwo „Europa” nie tylko odmawia ustalenia terminu wypłaty odpraw, ale w ogóle kwestionuje same odprawy.

Rokowania prowadzone przez Związek Zawodowy Pracowników Ubezpieczeniowych i delegację pracowników nie dawały żadnego rezultatu. Zostali one wobec tego przerwane i Związek Pracowników Ubezpieczeniowych zażądał pisemnie „statecznej decyzji do dnia 15 marca

b. r. Odpowiedź nie nadeszła. Jednocześnie poinformowana została o istocie zatargu inspekcja pracy, która jednak również nie podjęła interwencji.

W tych warunkach pracownicy zmuszeni byli chwycić się ostatniego środka i nie czekając na termin redukcji przystąpili do strajku okupacyjnego. W strajku bierze udział 22 pracowników umysłowych wraz z żoźnymi.

Statek estoński pod ostrzałem

Eskadra angielska nie przyszła mu z pomocą

TALLINN. Po raz trzeci, estoński statek handlowy bez żadnego powodu został zatrzymany przez powstańców hiszpańskich.

Wojenne okręty powstańcze zażądały od kapitana estońskiego statku „Begonia”, który szedł z portu Pablo do Nicei z ładunkiem węgla i pomimo, że statek podał cel swej podróży kazano „Begonii” dażyć za statkiem powstańczym do portu Ceuta.

Kapitał statku estońskiego odmówił temu żądaniu. Wówczas hiszpański okręt wojenny dał w kierunku „Begonii” kilkanaście strzałów, które nie trafiły.

Działo się to na oczach eskadry angielskiej która była w pobliżu i nie przyszła z pomocą statkowi estońskiemu.

Aby uratować statek, skierował go kapitan do Ceuty, lecz po rewizji statek poszedł w dalszą swoją drogę.

Napad w ogólnej ubikacji

Bajeczka nie uratowała oskarżonego

W Sądzie Okręgowym w Warszawie ławę oskarżonych zajął cyniczny rabus Eugeneusz Pętlak, któremu akt oskarżenia zarzucał napad na Marię Samucką.

Samucka w połowie grudnia ubiegłego roku wracała z jednego z banków, do którego była wysłana przez swą chlebodawczynię, celem wykupu wksli. Zauważyła ona, iż od chwili opuszczenia banku była śledzona przez jakiegoś osobnika.

Po drodze wstąpiła na po-

dwórce domu przy ul. Franciszkańskiej 19, kierując się do ustępu.

W ślad za nią wszedł mężczyzna, który w jednej chwili schwytał kobietę za gardło przewrócił ją w nieczystości i wyrwawszy torebkę, uciekł.

Na szczęście, ktoś z domowników usłyszał krzyki i pogończył za rabusiem, od którego po zatrzymaniu odebrano torebkę z pieniędzmi.

Był nim właśnie Pętlak, karany już trzykrotnie za kradzieże.

Na wczorajszej rozprawie Pętlak w bezczelny sposób starał się przedstawić zajście w innym świetle. Oto został zaczepiony przez nieznaną kobietę, która mu zaproponowała intymne usługi za cenę 2 zł. Zgodził się i wszedł do owego domu. Tu go odeszła ochota i zażądał zwrotu 2 zł. Kobieta odmówiła, wówczas szarpnął ją i pieniądze zabrał.

Sprytna, ale wieturna bajka, nie pomogła oskarżonemu. Został skazany na 4 lata więzienia.

Bezrobotni okradali bezrobotnych

„Jaśka” na czele szajki złodziejskiej

Do Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynął akt oskarżenia w niezwyklej sprawie o kradzież na szkodę Stołecznego Obywatelskiego Komitetu Pomocy Zimowej Bezrobotnym.

Kradzież wykryto dzięki poufnej informacji, jakie otrzymał jeden z aspirantów Urzędu Śledczego, że przy ul. Gizów w Warszawie zamieszkuje niejaka „Jaśka”, która w swoim mieszkaniu ma cały skład odzieży podejrzanego po chodzenia.

Okazało się, że ową „Jaśką” była Janina Olasek, u której w czasie przeszłego miesiąca znaleziono magazyn składający się z palet, odzieży, bielizny i t. p. oraz opakowania, wskazujące, że przedmioty pochodzą ze zbiórki zimowej dla bezrobotnych.

Olasek przyznała się do winy i wskazała, że oprócz niej jeszcze cały szereg osób, zatrudnionych w składnicy komitetu przy ul. Stawki 4, dopuszczał się kradzieży.

Aresztowano wszystkich, u których w mieszkaniu znale-

ziono kompromitujące dowody rzeczowe.

Ogólna wartość skradzionych przedmiotów przekraczała 3000 zł.

Ławę oskarżonych zajmie ogółem 9 robotników i robotnic składnicy. Byli to przeważnie bezrobotni, którzy w magazynach Komitetu odpracowywali świadczenia, wypłacane przez Fundusz Pracy.

Wszyscy oskarżeni przebywają w więzieniu.

Rozprawę sąd wyznaczył na 22 kwietnia r. b.

GIEŁDA

Wczorajsza giełda notowała: Dewizy: Holandia 288.60, Berlin 212.78 — 211.94, Bruksela 88.85, Londyn 25.78, Nowy Jork 5.27 i pół, Paryż 24.21, Zurych 120.55 — 119.95.

Papiery procentowe: 4 proc. Poż. Kons. 52.50 — 52.63, 7 proc. Poż. Stabil. 368.00, 4 proc. Poż. Prem. Dolarowa 44.75 — 45.00.

RADIO

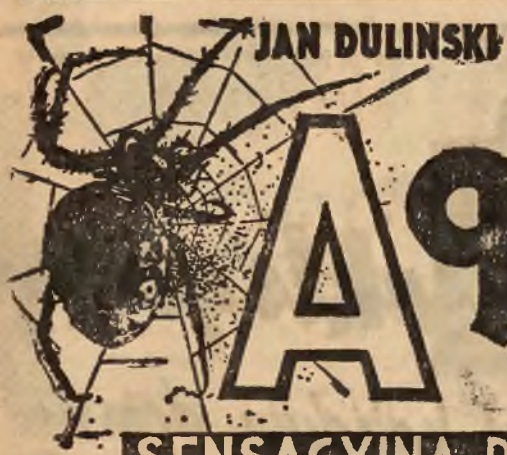
6.50 „Kiedy ranne”. 6.55 Gimnastyka. 6.50 Muzyka polska (płyty). 7.15 Dziennik poranny. 7.25 Para informacji. 7.30 Piosenki żołnierskie (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnal czasu. 12.05 Koncert poludniowy (płyty). 12.40 Dziennik południowy. 12.50 „Smaczność a także święcone w chacie”. 13.00 Pogadanka. 13.00—15.30 Przerwa. 15.05 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Aria i pieśń polska (płyty). 15.55 Jak spędzić święta. 16.00 Film. 16.15 Jak spędzić święta. 16.10 Pogadanka społeczna. 16.15 Rozmowa z chorymi. 16.30 Muzyka polska. 16.55 Józef Ignacy Krausowski w 50-tą rocznicę śmierci. 17.10 Piosni 17.50 Fryderyk Chopin: Polonez es-moll. 18.00 Przemówienie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego, poświęcone pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego. 18.15—18.16 Przerwa. 18.16 Wiadomości sportowe. 18.20 Koncert reklemowy. 18.45 Program na jutro. 18.50 Przegląd nolinijczy prasy. 19.00—20.10 Audycja poświęcona Józefowi Piłsudskiemu. 20.10—20.15 Przerwa. 20.15 Międzynarodowy koncert egipski. 21.20 Dziennik wieczorny. 21.30 Pogadanka o kulturze. 21.35 „Z oper moniuszkowskich”. 22.35 „Długie nocne rozdziały” (obrazek z Krakowskiej epoki Józefa Piłsudskiego). 23.00 D. c. koncert: „Z oper moniuszkowskich”. 23.15 „Zakończenie audycji o godz. 23.30.

dzinne obrazem i żebym tego węża natychmiast zabrał.

Ja naturalnie też się bałem do niego podejść, więc żona z mieszkaniem uciekła, syn z synową się wyprowadzili, a w domu tyką wąż został i pewno imicininową kolację opycha, która już na stole była przygotowana.

I powiedz pan tylko! Mnie się o zgodę rodzinną rozchodziło, chciałem, żeby się nikt nie poczuł pokrzywdzony, a tu takie wyszło nieporozumienie.

Napoleon Sadek.

JAN DULINSKI

Agentka C. 46

SENSACYJNA POWIEŚĆ SZPIEGOWSKA

Jakacki sprowadził Kiang-Ling-Fu na posiedzenie rewolucjonistów, gdzie odbyto nad nim sąd. Oskarżono go, że jest prowokatorem i pokazano mu dokumenty, które zdobył Li-Te. Gdy Kiang-Ling-Fu zaklął się na wszystkie świętości, że nie pisał tych listów, że to machinacje „Intelligence Service”, Jakacki rzucił mu straszne oskarżenie, zarzucając mu, iż konferuje z ich śmiertelnym wrogiem, Arturem Jamesem.

166.

Żebrak o sparaliżowanych nogach

Kiang-Ling-Fu nie mógł wyrzec ani jednego słowa na swoją obronę. Utkwiły mu one w gardle i czuł, że dławią się nimi.

— A więc tak przedstawiała się sprawa? Angielski oficer, który był dziś u niego, jest niebezpiecznym szpiegiem Arturem Jamesem? „Intelligence Service” zarzuciła więc na niego aż tak straszne sieci?

— Czy jesteś pewny, że to był Artur James? — w końcu z trudem wykrztusił Kiang-Ling-Fu.

— Zdaje mi się, że wiesz o tym nie gorzej ode mnie — odparł Jakacki głosem ostrym jak brzytwa.

— W jakim celu potrzebna nam ta cała komedia — wyskoczył nagle Li-Te, zaciskając pięści. — Wydałeś nas w ręce policji, a teraz zamierzasz grać rolę niewinnej owieczki, dość tego!

Na twarzy Kiang-Ling-Fu malowała się obecnie wielka rozpacz. Przez chwilę jego na wpół błędny wzrok błądził po obecnych, którzy spoglądali na niego z pogardą. Następnie zaczął mówić drżącym głosem, w którym brzmiało tłumione lkanie:

— Towarzysze, wiem, że w danej chwili jesteście przekonani, iż ja, wasz przywódca Kiang-Sing-Fu zdradziłem was. Co bym wam teraz nie powiedział na swoją obronę, uznacie za fałsz i obłudę. Być może, że gdybym znajdował się na waszym miejscu, odczulbym i myślałbym w podobny sposób. Angielskie diabły podsunęły „dowody” i wy wierzycie w te „dowody”. Przysięgam na zdrowie mojej matki, która tęskni teraz za swym jedynakiem, że moje ręce nie pisały listu do „Intelligence Service”, że list ten został sfabrykowany

przez angielskich szpiegów. Przysięgam wam, że do tej chwili, w której Jakacki zakomunikował mi, kto mnie dziś odwiedził, nie miałem pojęcia kim był ten oficer angielski. Widzę i poznaję po waszych twarzach, że pomimo mojej przysięgi, nie dajecie wiary moim słowom. Nie lękam się wcale kuli, która ma położyć kres memu życiu! Wszyscy dobrze wiecie, że Kiang-Ling-Fu potrafi spokojnie spojrzeć śmierci w oczy. Nie chciałem tylko, abyście później mieli wyrzuty sumienia z tego powodu, że zabiliście niewinnego człowieka, nie chciałem, abyście sobie później pluli w twarz za to, że uwierzyliście angielskim szpiegom i uznaliście mnie za prowokatora... Nie, nie towarzysze, nie wolno wam być ślepyimi wykonawcami planów angielskich diabłów.

W oczach Kiang-Ling-Fu zaślniły łzy. Jego ciałem wstrząsały dreszcze. Obecni obrzucali się porozumiewawczymi spojrzeciami. W hali rozległ się przytłumiony szepot:

— Falszywe łzy!

— Wcale nie przypuszczałem, że jest aż tak znakomitym aktorem!

— Za wszelką cenę chce odroczyć swą śmierć, przypuszczając, że w ten sposób uda mu się wyknać z naszych rąk!

Podczas, gdy Kiang-Ling-Fu wygłaszał swą obronną mowę, Jakacki nie spuszczał z niego oka, i uważnie go obserwował. W pewnej chwili zdawało mu się, że Chińczyk mówi prawdę, ale zaraz zagłuszył w sobie to wrażenie:

— Nie, on tylko znakomicie gra swą rolę!

Jakacki posiadał rewolucyjne doświadczenie i w Rosji niejednokrotnie miał do czynienia z prowokatorami. Miał więc możliwość poznać duszę tych ludzi jak i ich praktykę, która polegała na tym, że jak mogli wypierali się zarzucanych im czynów...

— Posłuchaj, Kiang-Ling-Fu — rzekł Jakacki. — Zbadamy dokładnie tę sprawę, pomimo, że już w danej chwili posiadamy dostateczną ilość dowodów, stwierdzających twoją winę. Przez czas trwania dochodzenia, na krok nie opuścisz klubu!

— Zgadzam się na wszystkie warunki! — oczy Kiang-Ling-Fu rozbliły radością. — Będę szczęśliwy, gdy uda się wam stwierdzić, że padłem ofiarą „Intelligence Service”.

Większość obecnych zgodziła się z Jakackim, uważając, że należy odroczyć sąd nad Kiang-Ling-Fu i dokładniej zbadać całą sprawę. Tylko Li-Te i grupa młodych rewolucjonistów była innego zdania. Twierdziła, że należy z miejsca zgładzić prowokatora.

— Posiadamy dostateczne dowody — oświadczył stanowczo Li-Te. — Kiang-Ling-Fu stara się umyślnie grać na zwłokę, aby w międzyczasie móc uciec.

— Musimy przekonać się o jego winie na całe sto procent — odparł Jakacki. — Zanim pozbawia się człowieka życia, należy mieć całkowitą pewność, że on jest winny.

Zebrani rozeszli się. W klubie pozostało tylko kilku uzbrojonych od stóp do głowy rewolucjonistów, którym powierzono pilnować Kiang-Ling-Fu.

Komisja złożona z pięciu osób, pod przewodnictwem Jakackiego miała przeprowadzić dochodzenie w tej smutnej sprawie. Dochodzenie nie było jednakże łatwe do przeprowadzenia. Należało zdobyć dostęp do szanghajskiego oddziału „Intelligence Service”, a to nie było rzeczą prostą.

Jakacki wówczas wpadł na pewien pomysł. Przedłożył komisji swój projekt, a gdy ta zatwierdziła go, przystąpił do wprowadzenia go w życie.

Tancerka donna Sorello nie występowała w kabarecie „Monterosa”, ani w żadnym innym lokalu. Dziesiątki jej zapalonych wielbicieli na próżno szukało jej we wszystkich kabaretach i lokalach rozrywkowych Szanghaju.

Znikła jak kamień w wodzie...

W angielskiej koncesji w Szanghaju znajduje się pierwszorzędny klub, w którym przebywają przede wszystkim angielscy oficerowie i kapitanowie angielskich okrętów wojennych. Bez przerwy orkiestra wygrywa tam taneczne melodie, bez przerwy z traskiem wypadają tam korki z butelek z szampanem, a europejskie i chińskie dziewczęta uprzyjemniają angielskim oficerom wolny od zajęć służbowych czas.

Pewnego dnia w pobliżu tego klubu pojawił się żebrak z dużym psem. Żebrak o sparaliżowanych nogach siedział w wózku, a stojący obok niego pies trzymał w pysku czapkę, do której przechodnie wrzucali miedziane i srebrne monety.

Żebrak o sparaliżowanych nogach nie był Chińczykiem. Był to Europejczyk. Miał wiedką rozczochraną jasnowłosą brodę i przedstawiał się za Rosjanina, który uciekł z piekła bolszewickiego.

— Postawiono już mnie pod ścianą i miano rozstrzelać. Z wielkiego przerażenia nogi odmówiły mi posłuszeństwa i dostałem paraliżu... Szlachetne państwo zlitujcie się na ofiarę rewolucji i ofiarujecie mi cośkolwiek... — płaczącym głosem opowiadał żebrak przechodniom o swym losie, chcąc wzbudzić w nich litość.

Pewnego razu było to wczesnym rankiem, przed żebrakiem zatrzymała się wyjątkowo piękna kobieta o jasnych włosach i wpila w niego przenikliwe spojrzenie...

Dalszy ciąg jutro.

Nowela

NIEDZIELA NA ALASCIE

Herriot kłęczał przed chatą na śniegu i podważał zamek u drzwi. Od czasu do czasu przerwał pracę i rękami okrytymi grubymi rękawicami pocierał nos i policzki, aby je rozgrzać.

W pewnej chwili drzwi puściły. Herriot wszedł do chaty i zamknął za sobą drzwi. Po biegnie obrzucił wzrokiem jedyną izbę chaty. Po jednej stronie znajdował się piec, a po drugiej wąskie łóżko nakryte pszymi kocami i futrem niedźwiedzia, jeszcze kilka koców było przerzucanych przez poprzeczną żerdź. Blaszane na zewnątrz z prowiantem, zasuszone mięso reniferowe i mrożone mięso innych gatunków stało na półkach wiszących na ścianie.

Herriot zbliżył się do pieca. Okrzyk radości wydarł mu się z piersi, gdy ujrzał, że ruszt jest po brzegi napelniony drewnem, które tylko należało podpalić. Gdyby ruszt nie był przygotowany do rozpalenia ognia, Herriot musiałby na jutro przybyć tu po raz drugi. Ale, jak słusznie przypuszczał, w niedzielę wszystko pójdzie po jego myśli.

Z ironicznym uśmiechem przyglądał się przygotowaniu, jakie poczynił Ole Pete, właściciel chaty. do nie-

dzielnej uczty. Na palenisku stała ugotowana kura leśna. W brytwance leżał kawał suszonego lososia, a obok stała nieotworzona jeszcze puszką z puddingiem. Ole Pete przygotował to wszystko przed udaniem się na łowy na morsy. Wszędzie widziano chętnie starego Ole Pete. Kto mógłby mieć żal do niewinnego starego łowcy fok?

Herriot szybko usunął brytwankę z kurą i lososiem, wyjął górną warstwę drewna z pieca, wyciągnął z kieszeni kilka naboży z dynamitem i ukrył je w szczelinie między dolnymi warstwami drzewa. Następnie wszystko postawił na swoim miejscu, tak jak stało poprzednio. Podczas tej pracy chwilami rzucał szybkie spojrzenie w stronę drzwi i zamkniętego okna.

— Od dzisiaj długonosy myśliwy morsów nie będzie miał na przeszkodzie — mruknął pod nosem, gdy wszystko już przygotował — ale nikt też się nie dowie, w jaki sposób zginął.

Chętnie by odkupił od Ole Pete prawa na łowy w tej okolicy i nie zabijał go, ale starzec nie chciał się na to zgodzić. Dopiero w ubiegłym tygodniu Herriot go odwiedził, chcąc go nakłonić do tej trans-

akcji.

— Słuchaj pan, Pete — rzekł wówczas — pan prawdopodobnie wiele wyciąga z polowania na morsy, ale jestem gotów ofiarować panu większą sumkę, aby tylko pan opuścił te okolice, przesiedlił się gdzie indziej i mnie odstąpił jego prawa na łowy.

— Może pan przecież wyśkucać sobie te obszary i wyśtarć się od władz o pozwolenie na łowy — odparł stary myśliwy. — Mieszkam tu od bardzo wielu lat i pragnę tu umrzeć. Nie znam innych terenów, ani innych ludzi. Okolica ta jest moją ojczyzną. Dlaczego pan chce mnie stąd wysuwać?

— Przecież już to panu wyjaśniałem niejednokrotnie — rzekł Herriot. — Pragnę być sam. Podoba mi się tu Niemniej niż panu i prawdopodobnie z tych samych względów. Zaznaczam, że jestem gotów dobrze zapłacić za to, co mi się podoba.

Zdawał sobie sprawę, że przytoczył słuszne argumenty, nie mógł jednak wtajemniczyć starca w to, że w okolicy natknął się na złotodajną żyłę i chciał zdobyć te obszary, aby skrycie dalej móc kopać. Ale Ole Pete nie ustępował. Herriota ogarnęła jednakże gorączka złota i gdy stary nie chciał dobrowolnie usunąć się, musiał użyć niezbyt delikatnych środków, aby go do tego zmusić.

Herriot zamknął drzwi pieca i chciał już skierować się do drzwi, gdy usłyszał, że nad jeżdżają jakieś sanie. Nie były to małe sanie Ole Pete'a, ale jakieś duże.

Herriot szybko zaryglował drzwi i rozejrzał się za jakąś kryjówką. Było bowiem możliwe, że przybyły zastawszy zaryglowane drzwi, odgarnie śnieg z okna i zajrzy do wnętrza. Herriot wlaźł więc za koce wiszące na poprzecznej żerdzi, które dawały doskonałe schronienie.

W tej samej chwili przybyły doszedł do drzwi. Stwierdziwszy, że są zamknięte, zbliżył się do okna i ręką osłoniętą rękawicą wypchnął szybę. Herriot zerknął przez wąską szparę, jaką tworzyły dwa kocy, i ujrzał jak potężnie ramię wsunęło się przez okno do izby i odryglowało drzwi. Herriot z miejsca poznał przybyłego. Był to znany złodziej futer, Morgan. „Odwiedzał” chaty myśliwych, kradł futra i nie starał się wcale zatrzeć za sobą śladów ponieważ jego psy tak szybko ciągnęły sanie, że znajdował się za górami i lasami, gdy wykrywano kradzież.

Morgan wszedł do izby i od razu skierował się w stronę łóżka. Wlaźł na czworakach pod nie i wyciągnął paczkę skór. Następnie otworzył drzwi i wyszedł z nią na zewnątrz. Chwilę tę wykorzystał Herriot, którego unywał go

razokowo pracował. Podbiegił do pieca, schwytał pogrzebaczkę i ukrył się za drzwiami. Wpadło mu bowiem na myśl, że gdy Ole Pete stwierdzi, że zniknęły mu skóry, uda się w pościg za złodziejem. Z tego względu zamierzał przeszkodzić kradzieży.

Obecnie włamywacz wrócił do chaty, aby wynieść drugą paczkę skór. Nagle zatrzymał się, opuścił głowę i rucił się na Herriota, zanim ten zdążył uczynić użytek z pogrzebacza.

— Aha, przypuszczałeś, że nie widziałem cie przez szparę w drzwiach — kpił Morgan podczas, gdy wykrywał rękę Herriotowi.

Z ironicznym uśmiechem zadał Herriotowi tak potężny cios w głowę że ten runął na ziemię nieprzytomny.

Morgan przypuszczał, że zabił właściciela chaty. Był więc przekonany, że zimą nie zostanie przez nikogo schwytany na gorącym uczynku i na chwilę usiadł za stołem.

Następnie wyniósł zwłoki z izby i zakopał je w śniegu, umieścił na saniach drugą paczkę skór i wrócił do chaty, aby spożyć posiłek niedzielny, przygotowany przez Ole Pete. Potarił zapałkę i przyłożył ją do drewna umieszczonego na ruszcu, aby przygrzać strawę. W tej samej chwili rozległ się przeraźliwy huk i Morgan wraz z chatą wyleciał w powietrze...

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Tatiana córka pułkownika żandarmerii Iwanowa i zmarłej przed dwoma laty Polki, zakochała się w młodym bojowcu, Tadeuszu Orlińskim zwanym Sokolem, i wraz z nim uciekła z domu ojca.

Sokół pracował w fabryce papierosów Polakiewicza. Między robotnikami tej fabryki była młoda i ładna Jadwiga Izdebska, która skrycie kochała się w Orlińskim. Majster tejże fabryki zadenuncjował ją w ochranie i Jadwiga Izdebska została niewinnie aresztowana.

Tymczasem Tadeusz przygotowywał zamach na pułkownika Iwanowa, lecz w przeddzień wykonania tegoż został aresztowany. Wobec tego Tatiana postanowiła sama wykonać zamierzony zamach i pewnego dnia zjawiła się w ochranie w gabinecie swego ojca. Iwanow jednak zdołał wyrwać jej rewolwer z ręki i zmusił ją do powrotu do domu. Towarzysze, nie wiedząc w jaki sposób nastąpił jej powrót do domu, podejrzewali ją o zdradę.

Tadeusz uciekł z gmachu sądu i ukrył się w mieszkaniu matki owarżysza partyjnego, Piaseckiego, straconego przez Moskali. Tu też doniesiono mu o rzekomej zdradzie Tani. Wreszcie postanowiono wezwać ją na sąd partyjny.

Tania uciekła z domu ojca i zjawiła się na rozprawie partyjnej. Tu wysłuchano wyjaśnień Tani i kazano jej zgłosić się za dwa tygodnie po decyzję, która ma nastąpić po stwierdzeniu jej prawdziwości.

Na posiedzeniu komitetu bojowego postanowiono za wszelką cenę uratować Jadwigę Izdebską, skazaną na śmierć.

Opracowano szczegółowy plan, który udał się: Izdebska uniknęła śmierci i wydoszła się na wolność. Tymczasem stwierdzono, że Tania jest niewinna, oraz że podejrzewanie ją o zdradę jest bezpodstawne.

Tania umówiła się z Tadeuszem i gdy się spotkali od razu zapytała czy ją nadal kocha, gdyż jeden z bojowców powiedział jej, że Sokół interesuje się Izdebską. Nie otrzymawszy jasnej odpowiedzi, Tania szybko odszła i odtąd Tadeusz nie mógł jej odnaleźć.

Bojowcy postanowili zgładzić general-gubernatora Skallona i opracowali dokładny plan zamachu. Jeden z nich w przebraniu rosyjskiego oficera miał znieważać czynnie konsula niemieckiego. Obrażona dyplomacie powinien wyrazić ubolewanie general-gubernator. Bojowcy więc planowali, że w tym czasie, gdy Skallon będzie jechał do mieszkania konsula, rzucą na niego bombę.

W tym celu członkini organizacji bojowej, Hanna, wynajęła mieszkanie frontowe, w domu przy ul. Koszykowej 13. Okna jej lokalu wychodziły na Koszykową i Natolińską, na której mieszkał konsul niemiecki. Bomby miano rzucić z okien wychodzących na Natolińską. Hanna zameldowała się jako Irena Kozłowska, a Jadzię Izdebską i drogą bojowniczą przyjęła rzekomo do służby.

Narazie nadszedł dzień zamachu: ale bomba wybuchła zbyt wcześnie i Skallon cudem ocalał. Przyniezione dziewczęta spotkały Tadeusza na osiole za miastem, gdzie zdały mu sprawozdanie. Tania, która przypadkowo znalazła się tam, zauważyła, jak Tadeusz czule rozmawia z Jadzią; oszalała z zazdrości i pobiegła szybko do ochrany i zameldowała o tym, że w łasku młocińskim ukrywają się zamachowcy, którzy zamierzali zamordować general-gubernatora. W rezultacie zarządzone obławę i aresztowano tylko Tadeusza, gdyż dziewczęta zdołały się ukryć.

Podczas konfrontacji z Tadeuszem Tatiana zrozumiała co uczyniła. Pod wpływem przyczę dostała ataku szału. Tadeusza osadzono w więzieniu na Pawiaku w samotnej celi. Pewnego wieczora ktoś wrzucił mu kamień z liścikiem.

Tadeusz otrzymał kartkę od Jadzi, która powiadomiła go, że towarzysze czynią starania, by go wydoszła na wolność. Poleciła mu również spoglądać co dzień o szóstej wieczór przez okienko. Ale Tadeusz został osadzony w innej celi, więc następnego dnia o godzinie szóstej Jadzia na próżno spacerowała na przeciw jego okienka.

Następnego dnia z rana, gdy Jadzia zgłosiła się do zakonspirowanego lokalu, zastała tam policję.

Jadzia zadrżała. Co teraz czynić? Opanowała się jednak natychmiast.

— Czy tu mieszka pan Lipiński? — zapytała spokojnym głosem.

— Tak, tak... tu mieszka... — odrzekł żandarm, zapraszając ją ruchem ręki, by weszła dalej do mieszkania.

Jadzia wiedziała najlepiej, że tu żaden pan Lipiński nie mieszka...

Starła się jednak odegrać swą rolę do końca. Udała zdziwioną, że zastała żandarma.

— Czy zastałam pana Lipińskiego?

— Tak.

Jadzia weszła do następnego pokoju. W pierwszym pokoju siedziało kilku szpicli oraz jeszcze jeden żandarm. Jak widać właścicieli mieszkania aresztowano i odprowadzono do ochrany. Zaś na miejscu pozostawiono „pułapkę“, by aresztować każdego, kto wejdzie.

Jadzia zorientowała się natychmiast w sytuacji. Mieszkanie, dokąd miała odnieść paczkę odezw, wpadło! Kilka dni przed swoim aresztowaniem opowiadał jej Tadeusz, że w partii tkwi prowokator.

Czyżby tym prowokatorem była Tatiana? Ale Tatiana nie znała adresu na Okopowej. Nie, to na pewno nie ona, tylko jakiś wybitniejszy działacz partyjny, który pozostaje na żołdzie ochrany.

Sytuacja Jadzi stawała się beznadziejna, ale Izdebska nie była już tą samą naiwną dziewczyną, którą ongiś aresztowano. Ostatnie przejścia nauczyły ją, iż nigdy nie powinna tracić panowania nad sobą. Zresztą, wiedziała, iż nic nie ma do stracenia.

A może uda mi się jednak wykrecić z ich rąk? — pomyślała.

Jakiś szpicel zbliżył się do niej i rozkazał podnieść rękę do góry.

Jadzia odpowiedziała na to zdziwioną i przerażoną miną. Czego chce właściwie od niej? Przyszła do pana Lipińskiego, by podjąć należną siostrze sumę. Podano jej ten adres. Czy pana Lipińskiego nie zastała?

— No, oddaj broń! — krzyknął szpicel.

Jadzia zdaje sobie sprawę, że wiele teraz zależy od tego, czy dobrze odegra swą rolę. Jeśli na prawdę uwierzą, że jest Bogu ducha winna, mogą ją wypuścić.

— Jezus, Maria! O co panu chodzi? O jaką broń? — odrzekła płaczącym głosem. — Skąd do mnie, biednej krawcowej, jakaś tam broń? Boże miłościwy, co się stało?

— Paszport masz przy sobie?

O, Jadzia wiedziała, że nastąpi takie zapytanie. Od razu po zamachu na Skallona otrzymała z rąk Stanisława paszport na nazwisko Stefani Sokołowskiej. Carskie paszporty były wtedy bez fotografii, toteż otrzymać fałszywy dowód nie było rzeczą trudną.

Jadzia podała paszport, lękając nadal. Tak świetnie odegrała swą rolę, że szpicle i żandarmi zamienili się spojrzeniem, jak gdyby chcąc tym samym dać sobie znać: „Jak widać, naprawdę frajerka!“

— *Sluchaj więc uważnie... Pójdiesz do tego pana doktora, Chmielna 43, powiesz mu, że jesteś córką strażnika więziennego... Poprosisz go, żeby ci dał na piśmie zlecenie dla Orlińskiego...*

A jednak zawołali stróżkę, kazali zrewidować dokładnie aresztowaną. Rzecz jasna, że stróżka nie przy Jadzi nie znalazła.

— Skąd się tu wzięłaś? — uśmiechnął się szpicel. — Tu nie mieszka żaden Lipiński...

— Podano mi adres: Okopowa 13 mieszkania 36...

— Ale tu nie jest numer 13... — spogląda na nią badawczo szpicel.

— C? — udaje Jadzia zdziwienie. — Pytałam jakiegoś kobiety, która tędy szła i wskazała mi tę bramę...

— Nie znasz się na liczbach?

— Nie paniczu, nie umiem liczyć...

— Niegramotna, niepiśmienna znaczysz?

— Nie, paniczu, nie uczyli...

Jadzia otarła chusteczką łzy.

— A któż to jest, ten pan Lipiński?

— Ma sklep na Wolskiej...

— Należą ci się od niego pieniądze?

— Siostra mnie tu przysłała...

— Gdzie mieszkaś?

— Na Powązkach — płacze Jadzia.

Szpicle i żandarmi naradzają się po cichu. Jadzia słyszy, jak jeden z nich wyraźnie mówi:

— Nie warto z nią się patyczkować... Kretynka...

— No, taką można wykorzystać — odparł inny szpicel i zwrócił się do niej:

— A zarobić chcesz?

— Cały dzień pracuję, żeby trochę zarobić — odrzekła jak gdyby speszona Jadzia, patrząc spośrodku na szpicla.

— Biedna jesteś, prawda?

— Oczywiście, panoczku, biedna, siostra powiedziała, że jak nie przyniosę dziś pieniędzy, to nie będzie nawet na chleb...

— Dam ci rubla, a pójdiesz, dokąd cię posłę?

— Czy to daleko, panie? Bo siostra na mnie czeka w domu...

— Sluchaj! — powiada do niej szpicel, jak widać przodownik, który wyjmując z teczki kopertę i wkładając do niej niezapisany papier. — Zanies ten papier na Chmielną numer 43 do pana doktora Dulskiego... Jeśli zapyta, skąd jest ten list, powiesz, że przysłał go z więzienia Tadeusz Orliński, Orliński... Powtórz...

Jadzia wyciężyła swą wolę, by opanować się. Najmniejsze drgnienie twarzy mogło wzbudzić podejrzenie, mogło ją zdradzić...

Zrozumiała, dlaczego szpicel każe jej zanieść ten list. Wobec tego, że ochrana ostatnio wpadła na trop stosunków doktora z organizacją rewolucyjną, nie mając jednak przeciwko niemu żadnych konkretnych dowodów, pragnie teraz ten szpicel w podstępny sposób złowić Dulskiego. Nieraz mówiono w ochranie o doktorze Dulskim, pytano o niego aresztowanych, nigdy jednak nie zdołano udowodnić mu, że bierze udział w ruchu rewolucyjnym...

Szpicel postanowił wykorzystać okazję. Wpadła w jego ręce glupiotka dziewczyna, trzeba ją posłać do tego doktora i przekonać się, jak ją przyjmie... A wtedy będzie można działać dalej...

— Sluchaj więc uważnie... Pójdiesz do tego pana doktora, Chmielna 43, powiesz mu, że jesteś córką strażnika więziennego... Poprosisz go, żeby ci dał na piśmie zlecenie dla Orlińskiego...

Jadzia powtórzyła polecenie, przekręcając umyślnie nazwisko. Kolana ugięły się pod nią... Przypomniała sobie jednak, że Tadeusz opowiadał jej, iż pomimo całej przebiegłości ochrany, szpicle są czasem bardzo naiwni, licząc na głupotę rewolucjonistów...

— O, my lepiej potrafimy od nich te sprawy załatwić — śmiał się Tadeusz. — Niech się tylko role między nami zamienią...

Szpicel uwierzył, jak widać temu, co mówiła, i każe już załatwić sprawę ochrany... Gdyby jednak wiedział, że ma przed sobą Jadwigę Izdebską, skazaną na śmierć.

— Jeżeli doktor odpowie, że nie zna żadnego Orlińskiego, że nie wie o kogo chodzi, odpowiesz mu, że może tobie ufać, boś sama zanosila inny gryps do kochanki tego Orlińskiego... Zaraz ci powiem, jak się tam ona nazywa...

Szpicel zajrzał do swego notesu i po chwili powiedział:

— Jadwiga Izdebska... Izdebska... Spamiętasz?

— Spamiętam...

— No, to powtórz...

— Jadwiga Izdebska...

— Dobrze! A kto cię przysłał?

— Kazimierz Orliński... — specjalnie zmieniła Jadzia imię.

— Nie Kazimierz, tylko Tadeusz. Powtórz!

— Tadeusz Orliński...

— Dobrze... Nie zapomnij dodać, że Tadeusz list pisał mlekiem... dlatego karteczka jest pusta...

Niech spogląda nad świecą... Spamiętasz...

— Na pewno, paniczu...

— Pamiętaj, jeśli jednak nie to powiesz co ci każe, to czeka cię kula w łeb i basta...

Jadzia zapytała jeszcze:

— A dokąd mam przynieść odpowiedź?

— Tu, do mnie, nie zapomnij jednak adresu...

Masz rubla na drogę... Pojedź tramwajem...

Jadzia wyszła z mieszkania i szybko zeszła na dół. Ale gdy się znalazła na ulicy, czekała ją nowa niespodzianka...

Dalszy ciąg jutro.

Czytajcie
Świat Przygód
Tygodnik ilustrowany dla młodzieży
Cena 10 groszy

Obywatelstwo honorowe Marszałkowi Smigłemu-Rydzowi

Z okazji imienin Pana Marsz. (Smigły - Rydz) Polski Edwarda Smigłego-Rydzę Rada gminy Merzwini, obejmującej gromady położone nad Nidą, pamiętą z walk 1-szej Brygady, oraz 1 p. p. Leg., którym wówczas dowo-

dził Pan Marsz. (Smigły - Rydz) uchwalila na uroczystym posiedzeniu odbytym dnia 17.III 37 r. prosić Pana Marsz. o przyjęcie nadanego Mu Obywatelstwa Honorowego tej gminy.

Federacja P.Z.O.O. Dostojnemu Solenizantowi

W dniu wczorajszym Wojew. Zarząd Federacji Pol. Związków Obrońców Ojczyzny w Kielcach przesłał na ręce Dostojnego Solenizanta Marszałka Rydza-Smigłego depezę następującej treści.

Jednocząc się wraz z całym społeczeństwem w serdecznych uczuciach hołdu i czci składamy Ci Wodzu Naczelnym w dniu imienin najlepsze życzenia zdrowia i sił dla szczęścia i chwały Ojczyzny oraz zapewnienia

gotowości ofiarnej pracy i żołnierskiej karności.

Zarząd Woj. Federacji PZOO
w Kielcach

Depesza p. wojewody kieleckiego

Wojewoda kielecki dr. Dziadosz przesłał na ręce Dostojnego Solenizanta Marsz. Smigłego-Rydzę depezę treści następującej:

Walka z potajemnym ubojem w domu modlitwy wykryto skład mięsa nieleg. pochodzenia

Walka z potajemnym ubojem na terenie Kielc przybiera coraz ostrzejsze formy. W związku z nową ustawą o uboju rytualnym szeregiem sumiennym rzeźników

usiłuje ominąć odnośne przepisy i prowadzi ubój drogą nielegalną.

Lotna kontrola władz miejskich, powołana do ścigania potajemnego uboju wykrywa raz po raz mięso pochodzące z tego uboju, który odbywa się zasadniczo z pominięciem elementarnych zasad higieny.

W ciemnych norach i piwnicach, na poddaszach, w stajniach, drwalkach i innych przybudówkach, a nawet w ustępach - kwitnie tajny ubój, z którym walka staje się coraz trudniejsza.

Onegdaj lotna komisja magistracka dokonała rewizji w jednym z domów modli-

ty w żydowskiej dzielnicy. Rewizja doprowadziła do rewelacyjnego odkrycia. W domu modlitwy odnaleziono skład mięsa, pochodzącego z tajnego uboju, które zostało tu ukryte przed okiem kontroli.

Mięso w ilości około 60 kilogramów zostało skonfiskowane.

ZADAĆ WSZĘDZIE

ELEKTROWNIA w Kielcach Spółka Akc.
ELEKTRYFIKUJE
fabryki, warsztaty
gospodarstwa domowe
na najdogodniejszych warunkach.

Sprawa Wacława Pileckiego z „Życiem Robotniczym“ odroczone

W dniu wczorajszym znalazła się na wokandzie Sądu Okręgowego w Kielcach sprawa redaktora odpowiedzialnego „Życia Robotniczego“ z oskarżenia p. Wacława Pileckiego

Sprawa ta była już kilkakrotnie odraczana, a także i w dniu wczorajszym została odroczone, gdyż obrońca oskarżonego nie otrzymał wezwania na rozprawę.

Sala Sądu była wypełniona szczerze publicznością składającą się niemal wyłącznie z b. więźniów politycznych.

W imieniu własnym i moich współpracowników nam zaszczyt prosić Pana Marsz. o przyjęcie serdecznych życzeń wraz z wyrazami czci i posłuszeństwa.

Dr. Wł. Dziadosz
wojewoda kielecki

Wyciąć i przedstawić w kasie kina „Czwartak“

Kupon ulgowy „Il. Expressu Codz.“

Okazicielowi kasa wyda bilet ulgowy w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca na film

Ewa i Kochany Łobuz

Do P. T. Prenumeratorów

Z dniem dzisiejszym roznosiciele „Il. Expressu Codz.“ obowiązani są posiadać przy sobie **książki zażaleń** i okazywać takowe na każde żądanie. Naszych P. T. prenumeratorów prosimy o wpisywanie do książek zażaleń na nieterminowe względnie opóźnione dostarczanie gazet przez chłopców, a to celem należytego skontrolowania czy gazeta trafia o czasie do abonenta. **Prenumerata winna być doręczona najpóźniej do godziny 9 rano.**

Z Teatru Ziemi Kielecko-Radomskiej

Teatr Ziemi Kieleckiej w miesiącu lutym i marcu do o-

kresu przedsięwziętego objechał 20 miast na terenie województwa z doskonałą komedią St. Kiedrzyńskiego p. t. „Kobieta, wino, dancing“.

Przedstawienia Teatru Kieleckiego cieszyły się wszędzie zasłużonym powodzeniem.

Sztuka grana była bez suflera, szła gładko i sprawnie, całość stała na właściwym poziomie artystycznym.

Od świąt Teatr Ziemi Kieleckiej wyrusza na dalszy objazd swojego terenu z doskonałą komedią Verneila p. t. „Karuzela miłości“.

Pierwszym miastem w turze teatru kieleckiego jest Mięchów, który w święta szczerze się ubawi na dowcipnej komedii świetnego komediopisarza francuskiego.

R.

Kina kieleckie:

Od dziś codziennie

2 filmy
Ewa i Kochany Łobuz
w „CZWARTAKU“

Kino-teatr „PALACE“

Wyprawa na Mongo

WF.iPW. Zemsta Jehna Ellmanna

Casino: Ogród Allacha

Kupon „Il. Expressu Codziennego“

upoważnia do otrzymania w kasie kina „Palace“ w Kielcach biletu w cenie 50 gr. na wszystkie miejsca na film

Wyprawa na Mongo

Klijent dla „pana mecenasa“ Plaga pośrednictwa przed sądami i urzędami

Przed Sądem Okręgowym w Kielcach, przed Sądem Grodzkim i przed urzędami kręca się od rana do wieczora pośrednicy biur pisania podań, werbując klientów.

Łatwowierny kmiotek, który przybywa do Kielc dla załatwienia swej sprawy w sądzie czy urzędzie, jest przedmiotem natrętnych łowów owych pośredników i najczęściej pada ofiarą podstępu.

Pośrednik proponuje najwinnemu takie a takie biuro, którego kierownik jest „wysoce ustosunkowany“ i potrafi już „wszystko przychylnie załatwić, bo ma znajomość“. Zwabiony w ten sposób interesant dostaje się w wytrawne ręce hoh-

staplerów i zostaje wyciśnięty z gotówki jak cytryna.

Dodać należy, że pośrednicy nie tylko werbują klientelę dla biur pisania podań, ale jednocześnie zachwalają tego czy

innego adwokata, jako zdolnego prawnika, który „całą sprawę dobrze poprowadzi“.

Z plagą pośredników tego rodzaju należałoby podjąć energiczną walkę.

W drodze do Madrytu

został zatrzymany w Kielcach. Srogi mąż w pełnym uzbrojeniu chciał sprzedać karabin policjantowi

W dniu wczorajszym po ulicach kieleckich paradował uzbrojony od stóp do głów mężczyzna w wieku około lat 50 nazwiskiem Szmelka Laks.

Przez ramię owego jegomościa przewieszony był drewniany karabin owinięty w skórki królicze. Na lufie tej „groźnej“ oroni połyskiwał szpikulec potężnych rozmiarów. U pasa niesamowitego „bojowca“ zwiślał tasak, dwie klamki imitujące pistolety i lekki karabin maszynowy sporządzony ze zdemolowanej rury od kanalizacji.

Tak uzbrojony w broń nowoczesną romantyczny rycerz z epoki don Kichota został zatrzymany przez posterunkowego, któremu wyjaśnił, że udaje

się pieszo i zbrojnie na teren walk madryckich

— I po co pan to wszystko nosisz? — spytał zdziwiony stróż bezpieczeństwa, wskazując na uzbrojenie oryginalnego „powstańca“.

— Potrzebne panu... Kup pan ile pan da...? — jegomość był gotów najwyraźniej do zawarcia transakcji. Następnie widząc, że policjant nie zamierza nabyć owej groźnej broni wyjaśnił:

— Ja jestem wariat i mnie wszystko wolno!

Oświadczenie to było istotnie zgodne z prawdą wobec czego ochotnik madrycki odzyskał wolność.

Czy jesteś już członkiem L. M. K.

Odbiorniki sieciowe i grzejniki elektryczne, żelazka, imbryki, kucharki, grzałki do rurek, poduszki i inne
do nabycia na dogodnych warunkach
w Radomskim T-wie
ELEKTRYCZNYM
Spółka Akc. w Radomlu
ulca Traugutta Nr 53

Wyrób szczotek i pędzli
J. OKRAJEWSKI
Kielce, ul. Sienkiewicza 30
Wykonywa wszelkie roboty w zakresie szrotkarstwa wchodzące do użytku domowego, fabrycznego i technicznego, po cenach bardzo przystępnych
Posiadam na składzie: walizki, teczki, sznury, zabawki, linoleum, chodniki, wycieraczki i t. p.

Prenumerata miesięczna „Ilustrowanego Expressu Codziennego“ łącznie z odnośnieniem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 2 zł. 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetry w 1 szpalcie w tekście 40 gr., za tekstem 30 gr. Ogłoszenia drobne 10 gr. za słowo. Ogłoszenia matrymonialne w dziale „drobnych“ 20 gr. za słowo.
Komunikaty i wzmianki 1 zł. od wiersza. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.